

SECRETARIAAT

Parallelweg 68
5688 VP OIRSCHOT
Tel.: 0499 572559
5688 KD OIRSCHOT
E-mail: s.beo@hotmail.com
Website: www.sbeo.nl
Kvk: 17192972
Fiscaal nr.: 8168.89.577
IBAN: NL67RABO0127282734
ANBI erkend als culturele instelling

NIEUWSBRIEF SBEO 18-2

INLEIDING

Voor u ligt nieuwsbrief 2 van de SBEO.

Er is weer het nodige gebeurd, waar wij u deelgenoot van willen maken.

In deze nieuwsbrief vindt u informatie over:

- Cursus Oirschotlogie
- Bedreigde gebouwen
- Erfgoedbeleid
- WUBBO
- SBEO vriendendag
- Bijdrage 2018

CURSUS OIRSCHOTLOGIE

Op 24 maart start de 3^e cursus Oirschotlogie en wordt op 16 juni afgesloten. Thans hebben in Oirschot 37 mensen het certificaat Oirschotlogie. In december heeft de nieuwe burgemeester Judith Keijzers-Verschelling de certificaten uitgereikt.

We hebben besloten in cursus 3 25 cursisten toe te laten i.v.m. de grote belangstelling. Besloten is wel om maar één cursus per jaar te gaan geven i.v.m. de grote belasting voor de organisatie.

BEDREIGDE GEBOUWEN

Voormalige lagere school Oostelbeers. Er is een principeverzoek voor herontwikkelingsplan ingediend bij de gemeente voor het omzetten van het bestaande schoolgebouw aan de Schoolstraat 4 naar 11 zorgappartementen en 2 beheerderswoningen.

Voormalig gemeentehuis Middelbeers. De bouw is na een lange voorbereiding uiteindelijk gestart.

Kerk in Spoordonk. Er is een definitief bouwplan. Financiering is zo goed als rond.

Bestseweg 3. Het bijzondere wederopbouwpaand is jammer genoeg gesloopt.

Het is de SBEO samen met de fam. van Cuijck gelukt de Wederopbouwtegel te behouden en deze is overgedragen aan de stichting Het Kapittel Oirschot, zie [bijlage](#).

Poortgebouw Kazerne. Het Poortgebouw op de Generaal-Majoor de Ruyter van Stevenickkazerne wordt niet gesloopt. De gemeente heeft met Defensie en het Rijksvastgoedbedrijf overeenstemming bereikt voor behoud van het gebouw. Wat de functie wordt van het gebouw is volgens wethouder Caspar van Hoek nog niet bekend.

Spoordonkseweg 84 langgevelboerderij, gemeentelijk monument, verbouwing is stil gelegd.

Kattenberg 4 Middelbeers "Het Muizennest" gesloopt, boerderijtje van 1900.

OUDE TOREN OOSTELBEERS

Op 22 februari jl. is er een bijeenkomst geweest met de gemeente over de toekomst van de locatie Oude Toren. Architect Marco Vermeulen heeft een voorstel gemaakt, een periscoop bouwen in de toren met een spiegel op de begane grond en een spiegel op het dak. Bij de opening t.p.v. de aansluiting met de oorspronkelijke kerk komt een glazen wand en via de begane grond spiegel kun je over de toren naar het omliggende landschap in de richting van het dorp Oostelbeers kijken. Alle aanwezigen vonden het een mooi voorstel. Verder worden de muren van de oorspronkelijke kerk en de wal rondom de begraafplaats verder geaccentueerd. De voorstellen worden verder uitgewerkt.

ERFGOEDBELEID

De Nota van Uitgangspunten voor de Erfgoednota Oirschot 2018-2028 is goedgekeurd door de gemeenteraad op 30 januari jl., zie bijlage. Het nieuwe monumenten- en erfgoedbeleid werd breed gesteund door de Raad. De ambtelijke capaciteit wordt vergroot naar 2 FTE. Na 5 jaren druk van de SBEO is het uiteindelijk gelukt de Erfgoednota vast te stellen en meer mankracht aan te stellen voor het Erfgoed e.e.a. in verhouding met het aantal monumenten en de doelstelling van de gemeente "Monument in het Groen". Op 15 februari is er een gesprek geweest van de SBEO met wethouder Caspar van Hoek over de uitvoering van de nota en de bijdrage van de SBEO aan de Monumentencommissie.

WUBBO

Er zijn contacten met de werkgroep de Kemmer Oirschot. De gemeente wil de een nieuwe Randweg aanleggen voor het verbeteren van de leefbaarheid en verkeersveiligheid in de wijk Moorland en het gebied de Kemmer door (doorgaand) verkeer weg te nemen op de Eindhovensedijk, Moorland en het Slingerbos. De weg moet zich schikken in het landschap. De SBEO is voor een weg met zo min mogelijke aftakkingen zodat zoveel mogelijk bos behouden blijft.

Verder is de SBEO betrokken bij het uitvoeringsprogramma **Energiebeleid Oirschot**, energieneutraal 2040. Waar komen de zonnevelden, de windparken, Energiecorridor A58 ??? Grote consequenties voor ons landschap. De SBEO heeft zich aangesloten bij de werkgroep Natuur en Erfgoed, samen met Natuurmonumenten Brabant, Brabants Landschap en de Brabantse Milieu Federatie.

AANDENKEN OUD-BURGEMEESTER ED STEGER

Al in 2012 is de SBEO samen met de Heemkundekring "De Heerlijkheid Oirschot" en oud-wethouder Theo van de Loo bezig geweest voor een aandenken aan oud-burgemeester Ed Steger. Op 23 januari heeft er een gesprek plaats gevonden met burgemeester mevr. Judith Keijzers-Verschelling en wethouder Piet Machielsen. De gemeente stelt voor het aandenken van oud-burgemeesters in een breder verband te plaatsen. De SBEO gaat dit verder onderzoeken in samenwerking met de Heemkundekring de Heerlijkheid Oirschot.

ROOIS ERFGOED

Op 15 december 2017 heeft een uitwisseling plaats gevonden van de SBEO met de stichting het "Roois Erfgoed". Beide stichtingen hebben dezelfde uitgangspunten en jaarlijks overleg over de erfgoedprojecten in Sint Oedenrode en Oirschot. Twee jaren geleden hebben wij het idee van Oirschotlogie van Rooilogie overgenomen.

DE PLAETSE “HET PANDGAT”

De omwonenden van de plaetse “het Pandgat” hebben de SBEO advies gevraagd over de cultuur-historische waarde van deze plaetse ([klik hier voor de locatie](#)). De eigenaar van het terrein wil hierop een woning gaan bouwen. De SBEO heeft hierover contact opgenomen met Ria Berkvens van de Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant. Oirschot heeft een tiental oude plaetsen die een hoge cultuurhistorische waarde hebben en bovendien een hoge archeologische verwachtingswaarde. Het bestuur van de SBEO vindt evenals de ODZOB dat de plaetse gevrijwaard moet blijven van bebouwing en heeft hierover een brief gestuurd naar het college van B&W, [zie bijlage](#).

SdBB VRIENDENDAG

De stichting de Brabantse boerderij houdt op 7 april zijn vriendendag met de bezichtiging van een aantal historische boerderijen in de regio Hilvarenbeek.

Verdere informatie zie www.debrabantseboerderij.nl.

SBEO VRIENDENDAG

De SBEO is een themabijeenkomst aan het voorbereiden, deze zal omstreeks 15 juni plaatsvinden. Het onderwerp is geen sloop maar “ **Hergebruik van de boerderij**”. Behalve onze vrienden gaan we ook alle boerderijeigenaren hierbij uitnodigen. Nadere berichten volgen.

BIJDRAGE 2018

Wij willen al onze vrienden vragen om de SBEO weer met een financiële bijdrage voor 2018 te steunen. Wij kunnen niet zonder deze financiële steun omdat we geen gemeentelijke subsidie willen ontvangen om zo onafhankelijk mogelijk van de gemeente te kunnen werken.

Hierbij is een factuur bijgesloten voor de bijdrage voor de vrienden van de SBEO van 2018.

De SBEO is een door de belastingdienst erkend als culturele ANBI instelling.

Vriendelijk verzoeken wij u uw vrijwillige bijdrage van minimaal € 20 over te maken op:

NL67 RABO 0127282734 t.n.v. Penningmeester SBEO

Bestuur Stichting Behoud Erfgoed Oirschot

12-03-2018

Bijlagen:

9 WOENSDAG 24 JANUARI 2018

Arthur de Vries

Een bijzonder Oirschots aandenken

BWB-tegel overhandigd

Stichting Kapittel van Oirschot ontving op woensdag 17 januari een bijzonder Oirschots aandenken. Mevrouw José Coumans-van Cuijck overhandigde de zogenaamde BWB-tegel aan de voorzitter van het Kapittel, Han Smits.

OIRSCHOT - Bij de bevrijding van Oirschot, in de nacht van 24 oktober 1944, is de langgevelboerderij van de familie Van Cuijck, aan de Bestseweg 3, door brand verwoest. In 1947 werd daar een nieuwe boerderij neergezet, onder architectuur van Oirschotter naar Jac Priem. Nadat de laatste bewoner, Nico van Cuijck (oud-voorzitter van Heemkundekring De Heerlijkheid Oirschot) was overleden, kwam deze zogenaamde wederopbouw boerderij te koop staan. Het gebouw had zoveel interessante bouwkundige elementen en versieringen, dat het hoog op de lijst van nog aan te wijzen 'jonge monumenten' stond. Maar ten tijde van de verkoop had de boerderij geen enkele beschermde status. Ondanks vorige pleidooien van de familie, van Stichting Behoud Erfgoed Oirschot (SBEO) en van de heemkundekring, heeft de nieuwe eigenaar toch gebruikt gemaakt van het slooprecht. Van de boerderij is niet meer over. Geluk

kig is de zogenaamde BWB-tegel gered, zij het enigszins gehavend door de sloop. Het Bureau Wederopbouw Boerderijen is in 1940 in het leven geroepen om boeren die hun bedrijfswooningen hadden verloren aan het oorlogsgeweld, te helpen een nieuw pand te bouwen. De tegel is ook in de naoorlogse jaren nog ingemetseld in de gevels van in totaal ruim 300 nieuwe boerderijen, maar dat de tegel tijdens de

KAPITTEL IS VERGULD MET DE NIEUWE AANWINST

Duitse bezetting is ontworpen, blijkt wel uit het feit dat de Nederlandse leeuw, die opstijgt uit de vlammen, ontstaan is van zijn zwaard (we hadden geen leger meer) en zijn kroon (we hadden in de ogen van de bezetters geen koningshuis meer). Het Kapittel is verguld met de

Voorzitter Frans Adriaanse van de SBEO heeft mevrouw Coumans-van Cuijck en haar zus, mevrouw Van de Wal-van Cuijck, geadviseerd om deze tegel via het Kapittel te behouden voor Oirschot en is blij dat het is gelukt.

nieuwe aanwinst, maar had, net als de familie en de erfgoedinstellingen, liever gezien dat het pand niet was gesloopt en de tegel op zijn oorspronkelijke plaats had mogen blijven zitten.

Het Kapittel van Oirschot stelt zich ten doel om (kunst-)voorwerpen die een duidelijke relatie met Oirschot hebben te verwerven of te behouden en toegankelijk te maken voor het publiek. Vandaar dat het Kapittel enkele van zijn gekoesterde voorwerpen tentoonstelt in de Brandstore (Oude Raadhuis). Het is de bedoeling dat straks ook deze tegel door het publiek bewonderd kan worden.

[terug naar
nieuwsbrief](#)

Locatie Pandgat:

[terug naar
nieuwsbrief](#)

Secretariaat: Parallelweg 68
5688 VP Oirschot
Tel.: 0499 572559
E-mail: s.beo@hotmail.com
Website: www.sbeo.nl
KvK: 17192972
Fiscaal nr.: 8168.89.557
IBAN nr.: NL67RABO0127282734
ANBI erkend als culturele instelling

Ons kenmerk: 18-04

Onderwerp: Plaetse Pandgat

Datum: 19 maart 2018

De Plaetse Pandgat Spoordonk

Omstreeks 1250 verlieten de boeren in Brabant de hoge zandgronden en bouwden nieuwe boerderijen aan de rand ervan op de overgang van het droge en natte gebied. Ze vormden de oude zandgronden om tot akkergebied. Vanuit de nieuwe vestigingsplaats waren zowel de droge akkers als de natte graslanden, de beemden, gemakkelijk toegankelijk en bereikbaar. Zo ontwikkelde zich de nederzettingen in kransen rondom de akkers, het kransakkerdorp, zie bijlage Landschappelijke eenheden Oirschot.

Het centrum van zo'n nederzetting werd gevormd door een "brink" of "plaetse", een driehoekig pleintje omgeven door ca. vijf boerderijen, zie bijlage Spoordonk 1837.

Zo'n brink was gemeenschappelijk bezit, vaak door heggen omgeven en er lag een drinkkuil op en was beplant met eiken. Door de hoekpunten van de driehoek werd het vee naar de onontgonnen gronden gedreven en 's avonds keerde het vee hierdoor weer terug.

In Oirschot waren een tiental brinken allen gelegen in de oude buurtschappen, de bekendste zijn: Straten, Notel, Snepscheut, Hedel, Peperstraat, Lieveld, Kampsesteeg, Pandgat, Polsdonken en de Broekstraat, zie bijlage Bijzondere elementen Het Groene Woud.

De Plaetse Pandgat Spoordonk wordt in de Erfgoedkaart beoordeeld als:

Cultuurhistorische waarde: een gebied met een hoge cultuurhistorische waarde.

Archeologische waarde: gebied met een hoge verwachting.

[terug naar
nieuwsbrief](#)